

sammen og forhandle om de enkelte Mænd og blive klare over, hvorvidt det er Tillidsmænd for den ene Part eller den anden, om de er Tyske eller Danske; det kan man ikke blive enig om. Det er heller ikke smukt og pænt, og det kunde undgaas og lettes paa den Maade, at hver Part bestemte sine Tillidsmænd, saaledes at det derefter stod til den danske Statsregering at vise dem tilbage, som var ubekvemme. I Haderslev gik det nu saaledes, at da Tyskerne protesterede mod den omtalte Liste, forhandlede man, og Tyskerne opnaaede en Del, fik en Del af deres Tillidsmænd ind i disse Lærerebæder; men de er langt fra tilfredse. De føler sig krænkede ved, at Lærere, der har staaet i tysk Statstjeneste før, nu som dansksindede Lærere vil pleje det, vi Tyske gerne vil have plejet i vore tyske Skoler, hvad de alligevel ikke kan, fordi deres Hjerter ikke følger med det tyske Folk.

I Sønderborg har man straks paa Forhaand vist en hel Del af de anerkendte dygtigste Lærerkrafter tilbage med den Begrundelse, at de var altydske. Hvad man forstaar ved, og hvad man betegner som altydsk nede i de afstaaede Landsdele, er maaske de ærede Medlemmer bekendt. I Tønder gælder jeg f. Eks. for at være altydsk, men det gør f. Eks. de tyske Spartacister ogsaa, og vi er efterhaanden kommet til den Opfattelse, at man fra dansk Side ved „altydsk“ forstaar alle dem, der vil deres Folks Vel og elsker deres Folk, hvorimod man kalder dem, der er ligeglade med, hvordan det gaar deres Folk, naar bare de kan sidde i Ro og Mag, for „fornuftige“ Tyskere. Men det er jeg ikke indforstaaet med, og man vil vel kunne forstaa her i København, at det kan ikke være den Opfattelse, vi fra vor Side har. Saaledes kan vi heller ikke være tilfredse med, at disse Lærere, som er anerkendte som dygtige Lærere, er blevet fjernet.

I Aabenraa er det gaaet paa lignende Maade, ja, der er Utilfredsheden med Ordningen saa stærk, at man har begyndt at oprette en Privatskole, som man jo ikke havde haft nogen Grund til at oprette, hvis man var tilfreds. I Aabenraa er der for Resten sket noget af det, som det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen viste hen til som typisk for preussisk Politik, men som nu ogsaa viser sig at kunne komme frem under dansk Politik. Der er der sket det, at der af Lærere i de tyske Skoler er blevet forbudt de tyske Elever at tale Tysk i Fritimerne. Det er nok ikke gennemført, men man har prøvet

paa at forbyde det. Den Slags Tendenser vil jeg gerne fra Begyndelsen af imødegaa. Og jeg tænker, at det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen, som var saa frisdindet selv, at han kalder det ønskeligt, at man i tyske Skoler ogsaa har tysksindede Lærere — hvad ikke alle andre ærede Medlemmer har Forstaaelsen af og har villet anerkende —, er enig med mig i, at saaledes maa det ikke være. Men saadant noget kan alligevel være Tilfældet baade her og der ogsaa i vore Dage.

Saaledes har Forholdene formet sig paa de forskellige Steder, og man kan ikke sige, at det overalt er ordnet til Tilfredshed, og at alt det, som volder Utilfredshed, er fjernet ved, at man forhandler. Det er en i disse ømme Ting umulig Vej, fordi man nu en Gang ikke let bliver enig om fra begge Nationers Side, om Personer er egnede eller ej. Derfor beder vi om, at man vil vise Forstaaelse for det Ønske, vi har, at Mindretallene der, hvor de har egne Skoler, ogsaa maa have Ret til at indstille saadanne Personer som Lærere, som de ønsker; den højtærede Statsregering kan saa vise dem tilbage, naar de er ubekvemme eller ikke synes at være skikkede. Det, at de er teknisk kvalificerede og er det tyske Sprog mægtige, er ikke nok til at gøre dem egnede til at være Lærere ved den tyske Skole. Man ønsker jo ogsaa ved de danske Skoler danske Mænd og danske Kvinder.

Jeg vil i denne Anledning ogsaa gerne gøre opmærksom paa — og her henvender jeg mig til den højtærede Kirkeminister —, at de fleste danske Præster, der nu har afløst de Præster, som var der før, eller som kommer til at afløse dem, saa vidt jeg er underrettet, for det meste ikke er begge Sprog mægtige, og at der kan forekomme saadanne Tilfælde, som det er blevet mig fortalt, at der er forekommet, at et Barn af tysktalende Forældre er blevet døbt af en dansk Præst paa Dansk. Vi var begge Sprog mægtige og skulde være det. Saa vidt jeg ved, er der paatænkt en ny Ordning nu, saaledes at der f. Eks. i Købstæderne skal kunne være tyske Menigheder og danske Menigheder; men dette kan ikke klare Sagen og vil ikke kunne forebygges saadanne Umuligheder som denne, at tysktalende Forældre maa lade deres Børn døbe paa Dansk. Man har maaske ogsaa paatænkt at give hver Kreds en tysk Præst mere; men jeg tror heller ikke, at dette vil kunne klare det, og jeg vil være taknemmelig for at høre noget om, hvad man har tænkt at gøre for at ordne disse Forhold paa en Maade, som kunde være ønskelig